

забезпечення фінансової та, як наслідок, національної безпеки держави [Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Окремо зазначимо боргову, валютну, бюджетну, банківську, грошово-кредитну та небанківську безпеки як складові фінансової безпеки держави. Для кращого розуміння, покажемо взаємозв'язок фінансової безпеки з її складовими на рис. 1.

З рис. 1 можна зробити висновок, що складові фінансової безпеки держави є різносторонніми та взаємозалежними. Тож, необхідно забезпечити комплексний синергетичний розвиток кожної складової для оптимального й ефективного зрушення у забезпеченні фінансової безпеки країни у післявоєнний період.

Так, у повоєнному періоді вищому керівництву України необхідним буде зосередити всі сили на підтримці та розвитку вищезазначених складових фінансової безпеки держави для її подальшої розбудови, адже фінансова безпека є складовою економічної, чий високий рівень вказує на ефективність виконання органами влади своїх функцій, що, у свою чергу, є індикатором здійснення збалансованої національної політики. Влада України вже сьогодні має розробляти ефективну стратегію повоєнного економічного розвитку.

Література

1. Будник Л. А., Ронська О. Г. Фінансова безпека держави: загрози в умовах війни. *Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції "Російсько-українська війна: право, безпека, світ"* (29–30.04.2022). С. 206–210. URL: <http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/933/915>.
2. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів, 2020. 356 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2964/1/FinansovaBezpeka_30-04_2020.pdf.

УДК 658.15:336.02

*Бунда О. М., к.е.н, доцент
Смоляр М. В., студентка гр. БОА 1-19
Київський національний університет технологій та дизайну*

ФІНАНSOVA БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Фінансова безпека підприємства, як елемент економічної безпеки, є головною його складовою, тому що за ринкових умов господарювання є «двигуном» будь-якої економічної системи.

Основними показниками фінансової безпеки підприємства є його стабільне функціонування, що забезпечується стійким фінансовим станом, платоспроможність, збільшенням прибутку та подальшим розвитком його діяльності.

Своєчасне діагностування зовнішніх та внутрішніх загроз для уникнення їх негативного впливу забезпечується використанням оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, як основного елемента економічної безпеки.

Спостерігаючи за останніми роками Україна постійно перебуває під різними зовнішніми та внутрішніми загрозами національної безпеки, що відображається безпосередньо на фінансовій безпеці будь якого підприємства.

Фінансова безпека є надзвичайно складною багаторівневою системою. На ефективність фінансової безпеки підприємства впливають різні чинники, причини й умови, які можуть виникати в будь-яких з сфер суспільної, державної, політичної чи економічної діяльності [1].

До складових фінансової безпеки країни відносять: бюджетну безпеку, податкову безпеку, боргову, фінансову безпеку банківської системи, валютну безпеку, грошово-

кредитну безпеку, інвестиційну безпеку, фінансову безпеку страхового та фондового ринку, а також безпеку грошового обігу та безпеку фондового ринку [2, с. 230; 3, с. 156].

Неефективність функціонування фінансової безпеки особливо виявляється під час політичних кризових явищ та в період політичних виборів і після них. Спостерігається зростання цін, тарифів, посилення інфляції та скорочення соціальних виплат.

Складові фінансової безпеки деталізуються у Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері, яка схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2012 р. № 569-р. Дана Концепція була прийнята у період світової економічної кризи і визначала потребу країни у встановленні правових засад щодо уникнення і протистояння викликам та загрозам фінансової стабільності.

Стан фінансової безпеки країни, як складової економічної безпеки, загрози та завдання держави щодо забезпечення фінансової безпеки визначені Стратегією економічної безпеки України на період до 2025 року, що затверджена Указом Президента України від 11.08.2021 [4].

З початку воєнних дій в Україна майже всі показники фінансової безпеки погіршилися. Результатом даних дій країна втратила не тільки частину території та населення, а й велику кількість промислових підприємств та інших суб'єктів підприємництва та бізнесу.

Війна спричинила різке скорочення обсягів промислового виробництва, закриття або переміщення підприємств, скорочення робочих місць, імміграцію робочої сили за кордон, значне зниження доходів, що посилює економічно-політичну кризу в усій країні [5].

Глобалізаційні процеси у світі, зокрема, різке гальмування росту світового ВВП, посилення грошово-кредитної політики США із зростанням відсоткових ставок, політичні вибори в тих чи інших країнах Європи, фінансові запозичення, без яких Україна не може обійтися, мають значний вплив на економіку України, на її фінансову безпеку.

Основними умовами забезпечення фінансової безпеки підприємства є:

- узгодження інтересів підприємства з безпосередніми користувачами, покупцями та персоналом;

- створення міцної фінансової системи для реалізації цілей та завдань;

- стабільний розвиток фінансової системи підприємства.

Основними функціональними цілями фінансової безпеки є:

- забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та незалежності підприємства;

- досягнення високої конкурентоздатності;

- утримання високого рівня кваліфікованого персоналу;

- якісна правова захищеність діяльності підприємства.

Отже, наслідки економічної нестабільності в Україні відображаються на показниках фінансового стану підприємств, що призводить до зниження рівня фінансової безпеки. Особливу увагу необхідно буде приділяти підвищенню рівня фінансової безпеки у період післявоєнного відновлення України.

Література

1. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: Растр-7, 2020. 384 с.
2. Романів В. В. Дорошенко Н. О. Фінансова безпека України. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 4 (90). С. 230–235.
3. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.

4. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025: Указ Президента України від 11.08.2021 № 347/2021. *Урядовий кур'єр* від 13.08.2021. № 156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text>.

5. Коробцова Д. В. Правове забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 141–146.

УДК 330.675

*Колесніченко М. А., магістр
Київський національний університет технологій та дизайну*

РОЗВИТОК ВАЛЮТНОГО РИЗИКУ В УКРАЇНІ

Розвиток валютного ризику в Україні є однією з актуальних проблем у сфері економіки та фінансів. Основні чинники, що сприяють розвитку валютного ризику в Україні, включають наступні:

1. Залежність економіки від зовнішніх ринків інвестицій та торгівлі. Україна залежить від імпорту товарів та послуг, що створює попит на іноземну валюту, а також від іноземних інвестицій, які можуть змінювати курс національної валюти.

2. Нестабільність економічної та політичної ситуації в країні. Нестабільність влади та економічної ситуації може призводити до змін курсу національної валюти в порівнянні з іноземними валютами.

3. Висока заборгованість країни перед іноземними кредиторами. Висока заборгованість країни може призводити до змін курсу національної валюти в порівнянні з іноземними валютами.

4. Низький рівень конкурентоспроможності експорту. Низький рівень конкурентоспроможності експорту може призводити до зменшення попиту на національну валюту та збільшення попиту на іноземну валюту.

Для зменшення валютного ризику в Україні можна використовувати наступні стратегії:

1. Зменшення залежності від імпорту та збільшення експорту. Це може бути досягнуто шляхом збільшення конкурентоспроможності виробництва в країні та розвитку експортних галузей.

2. Розвиток внутрішнього ринку. Розвиток внутрішнього ринку може зменшити залежність від зовнішніх ринків та валютних курсів, що зменшить ризик зміни курсу національної валюти.

3. Використання інструментів фінансового ринку. Українські компанії можуть використовувати фінансові інструменти, такі як валютні ф'ючерси та опціони, для захисту від валютного ризику.

4. Розвиток фінансової системи країни. Розвиток банківської та фінансової системи країни може зменшити валютний ризик, забезпечуючи більш ефективне управління валютними ризиками та зниження витрат на фінансування.

5. Розвиток національної валюти. Розвиток національної валюти може зменшити залежність від іноземних валют та зменшити валютний ризик, що дозволить забезпечити стабільність національної валюти та відповідну захищеність від зовнішніх економічних факторів.

Узагальнюючи, зменшення валютного ризику в Україні можливе за допомогою застосування різних стратегій та інструментів, таких як збільшення конкурентоспроможності експорту, розвиток внутрішнього ринку, використання фінансових інструментів та розвиток національної валюти. Важливою складовою